

Bruselj, 12. marec 2021
(OR. en)

6976/21

SOC 142

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj: generalni sekretariat Sveta

Prejemnik: delegacije

Zadeva: Sklepi Sveta o vključevanju staranja v javne politike

V prilogi vam pošiljamo Sklepe Sveta o vključevanju staranja v javne politike, ki so bili odobreni 12. marca 2021 po pisnem postopku.

**Vključevanje staranja v javne politike
sklepi Sveta**

OB PRIZNAVANJU NASLEDNJEGA:

1. Staranje prebivalstva je vseevropski pojav z dolgoročnimi družbeno-ekonomskimi in demografskimi posledicami, ki prinašajo izzive in priložnosti ter terjajo ukrepanje v vsej EU, da bi starejšim omogočili uživanje svojih temeljnih pravic in poln izkoristek svojega potenciala.
2. Življenjska doba Evropejcev še nikoli ni bila tako dolga in starostni profil družbe se hitro spreminja. Po ocenah¹ se bo povprečna pričakovana življenjska doba do leta 2060 pri moških podaljšala za 8,5 let (na 84,5 let) in pri ženskah za 6,9 let (na 89 let), pri čemer so med državami članicami relativno majhne razlike, ki so pomembne z vidika pričakovanih let zdravega življenja.
3. V političnih razpravah na ravni Unije in v vse več državah članicah se priznava, da starejši prispevajo k vsem vidikom družbe – tako h gospodarski uspešnosti na delovnem mestu ali kot podjetniki (proizvajalci) oziroma potrošniki kot tudi k socialni koheziji kot prostovoljci, oskrbovalci ali nosilci medgeneracijskega učenja z vsem svojim pridobljenim znanjem in izkušnjami.
4. Starejši ljudje niso homogena skupina in njihove potrebe, preference in priložnosti se vseskozi spreminjajo.

¹ *Ageing Europe* (Starajoča se Evropa), Eurostat, izdaja 2019,
<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-statistical-books/-/KS-02-19-681>.

5. Čeprav je bil boj proti revščini med starejšimi v zadnjih desetletjih precej uspešen, na splošno velja, da so starejši², zlasti starejše ženske³, izpostavljeni velikemu tveganju revščine ali socialne izključenosti. Dohodki starejših so v povprečju nekoliko nižji (92 %) od dohodkov celotne populacije. Kljub temu je stopnja revščine starejših nižja (16,1 % v primerjavi z 16,5 % leta 2019 za celotno populacijo EU27), kar je posledica bolj enakomerne porazdelitve dohodka v starosti. Socialni transferji in zlasti pokojnine so pomembni pri zmanjševanju stopnje tveganja revščine za starejše, vendar se njihov učinek med državami članicami zelo razlikuje.
6. Čeprav jo pravo EU prepoveduje, je diskriminacija zaradi starosti, znana tudi kot „starizem“, pogost pojav, ki stigmatizira starejše in se prepleta z drugimi razlogi za diskriminacijo. Ker je diskriminacija zaradi starosti zapleten in večrazsežnosten pojav, so potrebni celoviti večsektorski in medsektorski pristopi ter odločna in široka zavezanost agendi na področju staranja na vseh ravneh družbe. Hkrati bi bilo treba preprečiti nove vire diskriminacije in izključenosti starejših, na primer s podporo starejšim pri pridobivanju znanj in spretnosti, ki jih potrebujejo, da se prilagodijo hitro spreminjajoči se družbi, ki jo oblikujeta digitalna preobrazba in zeleni prehod. Starizem negativno vpliva na priložnosti, ravni participacije, zdravje in dobro počutje ljudi ter se pojavlja v različnih okoliščinah, denimo na trgu dela, v lokalni skupnosti, družbenem okolju, potrošniški družbi, političnih sferah in medijih.
7. Poglavitno je, da so sistemi socialne zaščite držav članic ustrezno in trajnostno prilagojeni potrebam vseh starostnih skupin. Zato je bistveno, da se staranje prebivalstva upošteva v celoti, saj bo to spodbudilo spremembe na tem področju⁴. Izredno pomembno je tudi prizadevanje za medgeneracijsko pravičnost in ohranjanje ravnovesja pri socialni podpori za vse starostne skupine.

² https://www.who.int/health-topics/ageing#tab=tab_1

³ Katalog publikacij – Zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje – Evropska komisija (europa.eu).

⁴ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Population_structure_and_ageing.

8. Nov in večplasten problem je nasilje nad starejšimi, ki se lahko manifestira na različne načine, bodisi kot fizično, psihološko, spolno ali ekonomsko nasilje ali kot zapustitev, zloraba ali zanemarjanje. Zanj je značilnih več dejavnikov in se pojavlja tako v družinskem kot institucionalnem okolju. Kljub vse večji ozaveščenosti je to nasilje še naprej problem na področju človekovih pravic in družbeni pojav, ki ga je zaradi bližine in neravnovesja moči v odnosih med vpletenimi pogosto težko odkriti. Zato potrebujemo zanesljive metode preprečevanja in interveniranja ter dobro zasnovana orodja za spremljanje, ki temeljijo na skupnosti, pa tudi druga orodja za spremljanje. Nasilje, zlasti tisto v družini, močno vpliva na starejše ženske, saj so lahko v posebno ranljivem položaju in nimajo dostopa do podpornih storitev.
9. Družbeno izolacijo in neželjeno samoto, ki sta posledici družbene neangažiranosti v splošnih dejavnostih skupnosti, je treba preprečiti, med drugim s spodbujanjem digitalne pismenosti, zlasti žensk, saj ta omogoča lažji dostop do kulturnih in prostočasnih dejavnosti, blaga in storitev, vključno s finančnimi storitvami, do vseživljenjskega izobraževanja in priložnosti za usposabljanje, rehabilitacije, zdravstvenega varstva in socialnih storitev, ki vsi spodbujajo dostojno, smiselno in zdravo aktivno življenje.
10. Globalna pandemija COVID-19 je nesorazmerno prizadela telesno in duševno zdravje številnih starejših. Ukrepi za varovanje javnega zdravja, zlasti družbene omejitve, imajo škodljive posledice za to skupino in poglobljajo že omenjeno družbeno izolacijo.
11. Pri procesih odločanja vlad in drugih javnih organov bodisi na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni je treba upoštevati pričakovanja, potencialne in potrebe starejših.
12. Zagotoviti bi bilo treba dostop do prilagojenih storitev celostne oskrbe, osredotočenih na ljudi, in participacijo v procesih odločanja.

13. Z postopnim daljšanjem življenjske dobe se porajajo tako izzivi kot tudi priložnosti za zagotavljanje sistemov socialne podpore, zdravstvenega varstva in dolgotrajne oskrbe, sistemov socialne varnosti in zaščite (zlasti pokojninskih sistemov), delovnih pogojev ter varnosti in zdravja pri delu, pa tudi za trge dela ter družine in medgeneracijske odnose. Zaradi tega so potrebni vnaprejšnje načrtovanje, ozaveščenost o potencialu starejših in sposobnosti prilagajanja, zlasti družbenim, digitalnim in finančnim stvarnostim.
14. „Srebrno gospodarstvo“ lahko ponuja zaposlitev in zagotavlja gospodarsko rast v Uniji v različnih sektorjih, zlasti za sektorja zdravja in dolgotrajne oskrbe. Lahko spodbuja inovacije, saj prispeva k bolj učinkovitemu zagotavljanju visokokakovostnih zdravstvenih, socialnih in digitalnih storitev.
15. Poklicne poti starejših delavcev so bile v določeni meri zgrajene na dejavnostih in poklicih v upadu. To pomeni velike izzive v smislu izpopolnjevanja spretnosti in znanja, da se preprečita nenameren zgodnji odhod s trga dela in izguba produktivnega potenciala, ki ga imajo ti delavci. Sama vrednost starejših delavcev ni le v pridobljenih poklicnih izkušnjah in znanju, temveč tudi v tem, da imajo lahko pomembno vlogo pri omogočanju medgeneracijskega prenosa znanja, spretnosti in strokovnega znanja. Zato bi bilo treba dati prednost prilagajanju nalog in intenzivnosti dela ter spodbujanju zdravih delovnih okolij in mobilnosti in ceniti vseživljenjsko učenje.
16. Zdajšnja socialna struktura in ukrepi, sprejeti v zvezi s staranjem prebivalstva, so pogosto sektorski in razdrobljeni ter se večinoma osredotočajo na telesno zdravje in zanemarjajo prepotrebno progresivno perspektivo, katere cilj je doseči splošno duševno zdravje in dobro počutje. Starost in staranje lahko ponudita številne priložnosti, če sta ustrezno vključena v vse zadevne politike.
17. Pri oblikovanju družbe za vse starosti, tj. družbe, pripravljene na aktivno daljšo življenjsko dobo – ko je življenje daljše in ga lahko ljudje uživajo v celoti, v vsem potencialu in dostojanstveno –, je pomembno, da se zagotovita pravica do participacije, odločanja in avtonomije ter dostop do vsega trojega.

18. Cenovno ugodna, varna in dostopna univerzalno zasnovana domovanja lahko ohranjajo ali izboljšujejo zdravje, dobro počutje in družbene interakcije starajočih se ljudi ter lahko znatno izboljšajo kakovost življenja in avtonomijo.
19. Življenjski standard starejših je odvisen od premoženja in dostopa do storitev, zlasti na področju zdravstva in dolgotrajne oskrbe, pa tudi od dostopa do zaposlitve in participacije v družbi. Razpoložljive, dostopne, trajnostne in cenovno ugodne javne ali subvencionirane kakovostne storitve, ki upoštevajo različne individualne potrebe starejših, so pomemben dejavnik pri zagotavljanju ustreznega življenjskega standarda. Starejše ženske pogosto prejemajo nižje dohodke in se soočajo z večjim tveganjem revščine kot starejši moški. To je pogosto povezano s poklicnimi potmi, ki so prilagojene in/ali prekinjene zaradi oskrbe, nižjimi plačami v sektorjih in poklicih, v katerih prevladujejo ženske, plačilno diskriminacijo in približno 30-odstotno razliko v pokojninah⁵.
20. Na podlagi Madridskega mednarodnega akcijskega načrta ZN o staranju in z njim povezanih regionalnih izvedbenih strategij (MIPAA/RIS) Ekonomske komisije za Evropo (UNECE), indeksa aktivnega staranja⁶, lizbonske ministrske izjave iz leta 2017, dane na 4. ministrski konferenci UNECE o staranju, z naslovom „Trajnostna družba za vse starosti: uresničevanje potenciala daljšega življenja“ in desetletja ZN za zdravo staranje 2021–2030 je obveljalo, da je staranje ključno še naprej vključevati v ustrezna področja politike in se boriti proti številnim oblikam starizma ter državam članicam EU zagotoviti smernice za razvoj prečnih družbenih politik.

⁵ Closing the gender pension gap? (Odpravljanje razlike v pokojninah med spoloma?) <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/DDN-20200207-1>

⁶ Skupaj razvili Evropska komisija in UN/ECE.

21. V agendi Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030 in njenih zadevnih ciljih je določen globalni načrt za doseg trajnostnega razvoja na uravnotežen način, zastavljena pa je tudi uresničitev človekovih pravic vseh, ne glede na starost, s posebnim poudarkom na najbolj ranljivih, vključno s starejšimi.
22. Vključevanje staranja pomeni večdimenzionalno strategijo, ki vključuje vprašanja aktivnega staranja in daljše življenjske dobe ter vidike medgeneracijske pravičnosti v vsa področja politike na vseh ravneh odločanja.
23. Cilj evropskega stebra socialnih pravic je pravičnost in podpora v vsakdanjem življenju vseh državljanek in državljanov, in sicer z zagotovitvijo enakih možnosti in dostopa do trga dela, poštenih delovnih pogojev ter ustrezne socialne zaščite in vključenosti. Številna načela tega stebra so ključna za podporo politikam aktivnega staranja ter enako participacijo in sodelovanje starejših v naših gospodarstvih in družbah.
24. Komisija je sprejela strategijo o pravicah invalidov, s katero se izvaja Konvencija ZN o pravicah invalidov; namen te strategije je zagotoviti polno družbeno in ekonomsko vključevanje invalidov, tudi starejših, v družbo, in sicer brez diskriminacije in ob polnem spoštovanju njihovih pravic.
25. Zelena knjiga Komisije o staranju⁷ je sprožila obsežno javno razpravo o izzivih in priložnostih starajoče se evropske družbe ter razkrila splošni vpliv staranja na vse generacije in vsa življenjska obdobja. Ta knjiga temelji na poročilu o vplivu demografskih sprememb⁸, v katerem je Komisija navedla ključna dejstva o demografskih spremembah in njihovih verjetnih učinkih.

⁷ 5827/21.

⁸ 8991/20.

POZIVA DRŽAVE ČLANICE, NAJ V SKLADU S SVOJIMI PRISTOJNOSTMI TER OB UPOŠTEVANJU NACIONALNIH OKOLIŠČIN IN SPOŠTOVANJU VLOGE IN AVTONOMIJE SOCIALNIH PARTNERJEV:

26. PRIPRAVIJO, če še niso, nacionalni strateški okvir za vključevanje staranja, ki bo vseboval smernice in priporočila o tem, kako čim bolj povečati koristi, obravnavati morebitna tveganja in glavne izzive vse daljše življenjske dobe prebivalstva, ter ta okvir upoštevajo v vseh ustreznih nacionalnih, regionalnih in lokalnih politikah, ob upoštevanju obstoječega okvira politike na ravni Unije;
27. SPODBUJAJO skladne, usklajene in prečne javne politike, da bi se odzvali na zahtevnost izzivov in priložnosti, ki jih prinaša daljša življenjska doba, ter omogočili nemotene prehode skozi celoten življenjski cikel;
28. ZAGOTOVIJO prečni in vseživljenjski pristop k daljši življenjski dobi, temelječ na človekovih pravicah, ter pri tem upoštevajo vidike enakosti spolov ter v javni, zasebni in tretji sektor in ciljne skupine vključijo vse ustrezne deležnike. Predvidijo pristop, ki bo zajemal potrebe ljudi vseh starosti, ter pri tem upoštevajo tudi, da se dobro počutje starejših začne zgodaj v življenju;
29. IZBOLJŠAJO dostop do zdravstvenega varstva in dolgotrajne oskrbe ter njuno kakovost, vključno z razvojem in zagotavljanjem dostopa do storitev, ki zagotavljajo celostno oskrbo, osredotočeno na starejše osebe, in spodbujanjem boljšega povezovanja zdravstvenih in socialnih storitev, da se ohranijo in izboljšajo fizične in kognitivne sposobnosti starejših;
30. NADALJUJEJO posodabljanje sistemov socialne zaščite in med drugim zagotovijo ravnovesje med ustrezno zajetostjo vseh tveganj, povezanih s starostjo, finančno vzdržnostjo in medgeneracijsko pravičnostjo, da se tako zagotovi dostojanstvo skozi vse življenje;

31. RAZMISLIJO O alternativnih in prožnejših možnostih upokojevanja, ki bi spodbudile daljše aktivno poklicno življenje;
32. POIŠČEJO inovativne in ustvarjalne mehanizme tako za spodbujanje solidarnosti in medgeneracijske interakcije, in sicer s spodbujanjem prostovoljstva med starejšimi in mlajšimi, da bi preprečili osamljenost in izolacijo, kot tudi za boj proti vsem oblikam nasilja, vključno z nasiljem na podlagi spola in nasilja v družini nad starejšimi, ter zlorabam in zanemarjanju starejših;
33. SE ZAVEŽEJO spodbujanju aktivnega in zdravega staranja ter polnemu vključevanju starejših v družbo in skupnost;
34. ŠE NAPREJ ODPRAVLJAJO vrzeli v varstvu pravic starejših, kjer je to potrebno, ter se borijo proti starizmu in diskriminaciji zaradi starosti ne le na področju zaposlovanja, temveč tudi drugje, zlasti na področjih izobraževanja in usposabljanja, dostopa do blaga in storitev ter socialne zaščite, ter pri vsem tem upoštevajo ravnovesje, omenjeno v odstavku 30;
35. PRILAGODIJO socialne odzive na posebne individualne potrebe starejših, kadar koli je to mogoče in v skladu z željami starejših;
36. VZPOSTAVIJO konstruktivno kulturo v odnosu do različnih skupin starejših, ki bo spodbujala pozitivno podobo starejših, ob upoštevanju raznovrstnih potreb, priložnosti in preferenc starejših, da bi tako spodbujali vključujočo družbo, ki starejših ne segregira, diskriminira ali o njih širi predsodkov (gerontofobija);

37. SPODBUJAJO izvajanje vodilnih načel za aktivno staranje in solidarnost med generacijami⁹, zlasti v zvezi s tistimi, ki se nanašajo na delovna okolja, in sicer s prilagajanjem delovnih mest potrebam starajoče se delovne sile, med drugim tudi z večjo digitalizacijo, kadar je to mogoče, s spodbujanjem varnih in zdravih delovnih pogojev, in ureditve delovnega časa, da se prepreči diskriminacija zaradi starosti pri zaposlovanju, s spodbujanjem delodajalcev k temu, da starejše delavce obdržijo ali zaposlijo, vključno z možnostjo nadaljevanja poklicne dejavnosti, ko bi običajno sicer nastopila upokojitev, v kolikor s tem soglaša starejši delavec, in z omogočanjem daljšega, bolj aktivnega in zdravega delovnega življenja delavcev – v vse to naj bodo v okviru svojih pristojnosti ustrezno vključeni tudi socialni partnerji;
38. UPOŠTEVAJO posebne pogoje ali potrebe starejših z različnimi oblikami invalidnosti; spodbujajo dostopnost do proizvodov, storitev, bivalnih prostorov in zlasti: RAZVIJEJO domače in lokalne podporne storitve, ki bodo v pomoč starejšim, vključno z invalidi, in prilagodijo njihova domovanja, da bodo starejši v njih lahko ostali, če to želijo, in še naprej varno živeli;
39. PODPREJO trajnostno prostorsko načrtovanje mestnih in podeželskih okolij, ki bo spodbujalo mobilnost, temelječo na univerzalnosti, varnost, praktičnost in dobro počutje ter starejšim bolje omogočalo participacijo v družbenem življenju in dostop do vseh potrebnih storitev in infrastrukture, ob upoštevanju njihovih posebnih individualnih potreb;
40. SPODBUJAJO razvoj omrežij javnega prevoza, dostopnih vsem državljanom, s povezavami, ki ustrezajo potrebam starejših, da se jim omogoči polna mobilnost;

⁹ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-17468-2012-INIT/sl/pdf>.

41. USTVARIJO in spodbujajo uporabo (javnih ali zasebnih) omrežnih mehanizmov, in sicer z uporabo integriranih in dostopnih digitalnih orodij, ki v vseh svojih razsežnostih zagotavljajo varnost, zdravje in dobro počutje starejših ter lahko spremljajo njihove potrebe, hkrati pa zagotavljajo varstvo podatkov in zasebnost;
42. SPODBUJAJO močno vlaganje v „srebrno gospodarstvo“ kot način za spodbujanje lokalnega razvoja, teritorialne kohezije in gospodarske rasti z vrednotenjem produktivnosti in nakupnih zmogljivosti starejših;
43. UPOŠTEVAJO pomemben prispevek starejših k zagotavljanju neformalne oskrbe družinskim članom, tudi invalidom, in pomoči mlajšim generacijam pri uravnoteževanju dela in zasebnega življenja. V tem smislu naj spodbujajo enakopravne porazdelitve skrbstvenih obveznosti med ženskami in moškimi; ter RAZVIJEJO podpirne ukrepe ter večjemu številu ljudi zagotovijo kakovostne in cenovno dostopne storitve formalne dolgotrajne oskrbe in s tem zmanjšajo pritisk na neformalne oskrbovalce;

POZIVA DRŽAVE ČLANICE IN EVROPSKO KOMISIJO, NAJ V SKLADU S SVOJIMI PRISTOJNOSTMI IN OB USTREZNEM UPOŠTEVANJU NAČELA SUBSIDIARNOSTI TER OB SPOŠTOVANJU VLOGE IN AVTONOMIJE SOCIALNIH PARTNERJEV:

44. SPREJMEJO pristop, ki temelji na starostni integraciji in vključuje vizijo staranja, temelječo na pravicah in upoštevaajočo življenjski cikel; v tem pristopu naj upoštevaajo in obravnavajo raznolikost in različne potrebe žensk in moških v odprti družbi za vse starosti ter odrazijo dvojni pristop do vključevanja staranja: staranje prebivalstva ob odgovornosti družbe, da se pripravi in prilagodi individualnim potrebam državljanov skozi njihovo celotno življenje, ter nadaljnje spodbujanje in omogočanje aktivnega in zdravega staranja;

45. SE ZAVEŽEJO obravnavi starejših z biopsihosocialnega in okoljskega vidika, ob upoštevanju njihovih individualnih potreb in preferenc, spodbujanju samoodločbe, avtonomije in državljanske participacije ter upoštevanju dejstva, da lahko spodbujanje zdravja in prizadevanja za preprečevanje bolezni izboljšajo kakovost življenja;
46. si skupaj PRIZADEVAJO za izvajanje načel evropskega stebra socialnih pravic za ljudi vseh starosti, zlasti tistih, ki so povezana s pravico do dostopa do kakovostnih zdravstvenih storitev in storitev dolgotrajne oskrbe, dohodkom v starosti in pokojninami, enakostjo spolov, vključevanjem invalidov in enakimi priložnostmi;
47. PRIPRAVIJO trajnostne in ustrezne ukrepe za zagotavljanje solidarnosti in pravičnosti znotraj generacij in med generacijami, krepitev vzdržnosti, pa tudi socialne kohezije, ob upoštevanju potreb, pričakovanj, odgovornosti in potencialov sedanjih in prihodnjih generacij;
48. UPOŠTEVAJO, da so za daljšo aktivno življenjsko dobo med drugim potrebno močno vlaganje v številna področja politik, tudi v vseživljenjsko učenje, varnost in zdravje pri delu, prilagoditve delovnih mest in domovanj, zdravstveno in dolgotrajno oskrbo, ki podpirajo ukrepe, predvidene v Sklepih Sveta o človekovih pravicah, participaciji in dobrem počutju starejših v dobi digitalizacije¹⁰;
49. SPODBUJAJO vključevanje predstavnikov iz različnih starostnih skupin v vse faze javnih postopkov odločanja, s čimer se krepi vloga starejših, ob podpori vlaganj v vseživljenjsko učenje, da se poveča njihova državljanska in politična participacija;
50. OBRAVNAVAJO poseben položaj starejših delavcev v strateških okvirih za varnost in zdravje pri delu, ki prispevajo k boljšemu staranju na delovnem mestu;

¹⁰ 11717/2/20 REV 2.

51. IZVAJAJO evropski program znanj in spretnosti, ki spodbuja priložnosti za vseživljenjsko učenje za vse, tudi starejše, da bi ti ohranili in izboljšali svoja znanja in spretnosti ter da bi se na ta način podprla njihova dejavna participacija na trgu dela in socialna vključenost, zlasti z razvojem digitalnih znanj in spretnosti, predvsem pri ženskah;
52. SPODBUJAJO aktivno državljanstvo in participacijo starejših na evropskih, nacionalnih, regionalnih in lokalnih ravneh;
53. PREUČIJO posledice pandemije COVID-19 na prejemnike oskrbe, zlasti starejše, in na oskrbovalce, pa tudi na družbo in širše gospodarstvo, vključno s sektorjem dolgotrajne oskrbe, ter IZVAJAJO ukrepe za odpravo teh posledic;
54. PREUČIJO strategijo o pravicah invalidov za obdobje 2021–2030 in posebno pozornost posvetijo starejšim invalidom. To strategijo naj SPODBUJAJO na ravni Unije in v državah članicah, da bi se upoštevala pri oblikovanju nacionalnih politik na področju invalidnosti;
55. SPODBUJAJO razprave in participacijo v javnem posvetovanju o zeleni knjigi o staranju, da bi starejšim omogočili, da v celoti izkoristijo svoj potencial, od spodbujanja zdravega načina življenja in vseživljenjskega učenja do krepitve sistemov zdravstvenega varstva in oskrbe;

POZIVA ODBOR ZA ZAPOSLOVANJE IN ODBOR ZA SOCIALNO ZAŠČITO, NAJ:

56. v svoje razprave o področjih politike, ki so v njuni pristojnosti, ŠE NAPREJ VKLJUČUJETA pristop, v katerem je upoštevan življenjski cikel;

57. ŠE NAPREJ SPODBUJATA vzajemno učenje in izmenjavo najboljših praks;
58. na vseh področjih politike, ki so v njuni pristojnosti, NADALJE razvijata zanesljive in mednarodno primerljive kazalnike za merjenje dobrega počutja starejših;

POZIVA ODBOR ZA SOCIALNO ZAŠČITO, NAJ:

59. skupaj z Evropsko komisijo ŠE NAPREJ analizira vprašanja ustreznosti pokojnin in dolgotrajne oskrbe ter redno pripravljata skupno poročilo o ustreznosti pokojnin in skupno poročilo o dolgotrajni oskrbi.
-